కథా కౌముది

పై గొళ్ళెం

తమిళ మూలం: ఆర్. వెంకటేష్

తెలుగు అనువాదం: గౌరీ కృపానందన్

ఎదురుగా సుప్రియ ఆడుకుంటోంది. ఆడుకుంటోంది అనడం కన్నా దాన్ని చూసి సంతోషపడుతూ ఉందని చెప్పడం సరి. పాతకాలపు ఏరోప్లేన్ ఆట. ఆమె కన్నా పెద్ద వయసున్న ఆడపిల్లలు ఆడుతుండగా, ప్రక్కనే నిలబడి గెంతులేస్తూ చూస్తూ నిలబడి ఉంది. ఆటలు అర్ధమయ్యే వయస్సు. నలుగురైదుగురు ఆడపిల్లలు.. ప్రక్కింటి ఎదురింటి పిల్లలు. సాయంత్రం ఎలా గడుస్తుందో తెలియని సంబరం.

పంకజం సుప్రియని నాలుగు గంటలకే తలదువ్వి, పవుడర్ వేసి, వేరే గౌను మార్చి వాకిట్లోకి తీసుకొచ్చింది. గంట ఐదున్నరో ఆరో అయి ఉంటుంది. కోడలు మాలతి వచ్చేసింది. ఇంకాసేపట్లో పద్మనాభన్ కూడా వచ్చేస్తాడు.

"నాన్నమ్మా! మంచినీళ్ళు" దాహం కళ్ళలో ప్రతిఫలిస్తుండగా సుప్రియ వేగంగా పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చింది. ప్రక్కనే బాటిల్‌లో ఉంచిన నీళ్ళు గబగబా త్రాగి అదే వేగంతో పరిగెత్తింది.

"చీకటి పడింది. లోపలికి వెళదామా ప్రియా"

"కాసేపట్లో వచ్చేస్తాను నాన్నమ్మా! సరేనా?"

మాటలు గాలిలో కలిసిపోయాయి. వేగంతో నిండిన పరుగు.. పంకజానికి లోపలికి వెళ్ళి చేసే పనులేమీ లేవు. మనమరాలి సాయంత్రం ఆటపాటల్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని మధ్యాహ్నం మూడు గంటలకే రాత్రి వంటకి కావాల్సిన ఏర్పాట్లను చేసేసింది. పొట్లకాయను తరిగిపెట్టింది. ఏడుగంటల తర్వాత వంట చేయడం మొదలుపెట్టినా, ఎనిమిది గంటలకన్నా భోజనానికి కూర్చోవచ్చు.

పంకజానికి ఎన్నో విధాలుగా ఈ ఇల్లు నచ్చింది. పద్మనాభన్ ఉత్తరం వ్రాసిన ప్రతిసారీ తల్లిని చెన్నైకి రమ్మని రాసేవాడు. భర్త, రెండోకొడుకు, ఇల్లులాంటి బంధాలు కాళ్ళకి చుట్టుకున్న తాడులాగా పంకజాన్ని సులభంగా బయలుదేరటం సాధ్యం కానీయకుండా చేసాయి. ఇంతకీ పద్మనాభన్ ఇంటికి పెద్ద కొడుకు. అతని ఇంటికేరావటం కుదరలేదని అంటే ఎవరూ నమ్మరు.

ఈసారి పూర్తిగా పదిరోజులు అవకాశం దొరికింది, ఎవరో సెలవులు ఇచ్చినట్లు. వేరే ఊర్లో ట్రైనింగ్ అని పంకజం భర్త బయలుదేరాడు. చిన్నకొడుకు "నేను హోటల్లో చూసుకుంటానమ్మా. నువ్వు వెళ్ళి నీ సీమంత పుత్రుడితో, అతని గారాల కూతురుతో కాస్త సరదాగా గడిపిరామ్మా" అనగానే పంకజం మధురైనుంచి బయలుదేరింది.

ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు చాలా ఆశ్చర్యంగా సంభ్రమంగా అనిపించింది. పద్మనాభన్, మాలతి పొందికగా, చూడముచ్చటగా సంసారం చేసుకుంటున్నారు. పొదుపు, కుదురు ప్రతి ఒక్క విషయంలోను ప్రతిబింబిస్తున్నాయి. కొత్తకాపురం, మనమరాలి బారసాల అంటూ అప్పుడప్పుడూ వచ్చి వెళ్ళినా, ఇలా ప్రక్కనే ఉండి వాళ్ళ సంసారాన్ని చూస్తున్నప్పుడు ఆశ్చర్యంగా అనిపించింది. నేను పెంచిన పద్దూయేనా? ఎప్పుడు చూసినా ఆటపాటలతో, క్రికెట్ బాట్‌తో తిరిగినవాడేనా? ఇంత బాధ్యత, నేర్పు ఎలా వచ్చాయి?

ఆ మధ్య చిన్న కొడుకు ఏదో ఇంటర్వ్యూకోసం ఇక్కడికి వచ్చినపుడు అన్నా వదినలతో ఒక వారం గడిపి వచ్చిన తర్వాత ఒకటే పొగడ్తలు. ఆనాటితోనే......

"మన పద్దూయేనా అని నాకు సందేహం వచ్చేసిందమ్మా. ఏం చెప్పమంటావు? తనే బట్టలు ఉతికి ఆరేస్తున్నాడు. పాపకి స్నానం చేయించి బట్టలు మారుస్తున్నాడు. అన్నిటికన్నా ముఖ్యంగా కమ్మగా వంట చేస్తున్నాడు. క్రికెట్టే గతి అని పడి ఉన్న పద్దూయేనా అని నాకే సందేహం వచ్చిందనుకో" అన్నాడు.

పంకజానికి ఇందులో ఆశ్చర్యంగా ఏమీ అనిపించలేదు. తెలియదు, చేతకాదు అంటూ చేతులు ముడుచుకుని ఉంటే ఎలా సాగుతుంది? ఒక నిర్బంధం ఏర్పడితే దాంతోపాటు పనీపాట నేర్పరితనమూ అన్నీ వచ్చేస్తాయి. అంతే.

కాని ఈ ఇంట్లో పంకజానికి ఇబ్బంది కలిగించిన విషయం వేరే ఒకటి ఉంది. వాకిటి తలుపు....

పంకజం ఊర్నించి వచ్చిన రోజే పద్మనాభం వాకిటి తలుపుకు పై భాగంలో ఇంకో గొళ్ళెం పెట్టించాడు. క్రింది గొళ్ళెం పాపకి అందుతోందని, తనే వెళ్ళి గొళ్ళెం తీసి బైటకి వెళ్ళిపోతున్నదని కోడలు మాలతి అన్నది.

"లోపల పనిమీద ఉన్నప్పుడు పాప ఎక్కడ ఉందో తెలియడం లేదు. ఈ మధ్య చప్పుడు చేయకుండా తనే తలుపులు తీసేసి బైటకి వెళ్ళడం మొదలుపెట్టింది. ఒకరోజు చాలా భయపడ్డాను అత్తయ్యా! వాకిట్లోకి వెళ్ళి నడిరోడ్డుమీద నిలబడి దిక్కులు చూస్తోంది. రావే అని పిలిస్తే రానని మొండికేసింది. ఏం చెప్పమంటారు? వట్టి పెంకిఘటం."

అమ్మ తన గురించి చెపుతున్న పుకార్లు వింటున్న సుప్రియ అవును అన్నట్టుగా తల ఊపింది. "అలా చేయకూడదమ్మా" అని పంకజం అన్నప్పుడు "చేస్తాను" అన్నది. మూడేళ్ళు నిండాయి. అన్నీ అర్ధమవుతున్నాయి. తనకంటూ ఒక బాణీ, హక్కును వదులుకోకూడదన్న మొండితనం.

మొదటి రెండురోజులు కబుర్లతోనే కాలం గడిచిపోయింది. అమ్మ వచ్చిన సంతోషంలో పద్మనాభం ఆఫీసుకి సెలవు పెట్టాడు. అమ్మని పిలుచుకుని తిరువేర్కాడు, మాంగాడు, పాండీబజారు, రంగనాథన్ వీధి అని ఊరంతా తిప్పి చూపించాడు. మూడో రోజు ఆఫీసుకి బయలుదేరే ముందు మనవరాలి తానే చూసుకుంటానని - క్రెచ్ కి పంపవద్దని పంకజం అన్నప్పుడు మాలతితో పాటు పద్మనాభన్ ఆలోచనల్లో పడ్డాడు.

"ఉంటుందంటావా అమ్మా!" అన్నాడు పద్మనాభం.

"ఉండకుండా ఏం చేస్తుంది? భేషుగ్గా ఉంటుంది."

"ఒకటే గొడవ చేస్తుంది. కళ్ళల్లో వత్తులు వేసుకుని మరీ చూసుకోవాలి."

"సరేలేరా. చూసుకుంటాను. నువ్వు ఆఫీసుకు బయలుదేరు."

సుప్రియ పెంకిఘటం కాదు. చుట్టూ బొమ్మల్ని పెట్టుకుని ఆడుకునే పిల్ల. బొమ్మలకి కథలు చెప్పింది. అన్నం తినిపించి మూతి తుడిచింది. మంచి నీళ్ళు త్రాగించింది. వళ్ళో వేసుకుని నిద్రపుచ్చింది. కాస్సేపట్లో తనే టీచరమ్మ అయ్యింది. చేతిలో బెత్తం పుచ్చుకుని పాఠాలు చెప్పింది. కొన్ని బొమ్మల్ని బెదిరించింది. కొన్నిటిని "గుడ్ గర్ల్" అని పొగిడింది. ఆ ఆట బోర్ కొట్టిందేమో ఒక వార పత్రికను తీసి వళ్ళో పెట్టుకుని తెరిచి బొమ్మల్ని చూసింది. అర్ధనగ్నంగా ఉన్న సినీ తారల్ని చూసి "షేమ్ షేమ్" అన్నది.

అప్పుడప్పుడు నాయనమ్మ వచ్చి తొంగి చూసినప్పుడు సిగ్గుపడుతూ నవ్వింది. పదిన్నరకి పాపకి అన్నం తినిపించినప్పుడు కష్టంగా అనిపించలేదు. ఆ తర్వాత వడిలో పడుకోబెట్టుకుని జోకొడుతూ టివీ చూస్తుండగా కాస్సేపట్లో నిద్రపోయింది. లోపల మంచం మీద పడుకోబెట్టి నిద్రలో పొర్లకుండా ప్రక్కన ఎత్తుగా తలగడలను పెట్టింది పంకజం.

మంచి నిద్ర. పాప లేచినప్పుడు గంట మూడున్నరో నాలుగో అయ్యింది. హార్లిక్స్ తాగిన తర్వాతే ఆ ప్రహసనం ప్రారంభమయ్యింది. బొమ్మలు నచ్చలేదు. పుస్తకాలు నచ్చలేదు. టీచరమ్మ ఆట అసలుకే నచ్చలేదు. అన్ని ఆటలూ ఒక్కో నిమిషం ఆడుకున్న తర్వాత ఏమీ తోచనట్లు అటూ ఇటూ తిరిగింది.

కాస్సేపు నాన్నమ్మ చపాతీలు చేయడాన్ని, పెనం మీద వేసి కాల్చడాన్ని చూస్తూ కూర్చుంది. ప్లేటులో పెట్టి ఇచ్చిన చపాతీ ముక్కల్ని తిని చేతులు కడుక్కుని నేరుగా వాకిట తలుపు దగ్గర నిలబడింది. క్రింది గొళ్ళెం తీసి తలుపులు తీయడానికి ప్రయత్నించింది. తలెత్తి పైకి చూసింది. కొత్త గొళ్ళెం చూడగానే ఏడుపు ముంచుకొచ్చింది.

పంకజానికి కాళ్ళూ చేతులు ఆడలేదు. ఇంట్లో పనులన్నీ అలాగే ఉన్నాయి. ఎంత సమాధానపరచినా సుప్రియ వినలేదు.

"ఈ క్షణం నేను బయటకి వెళ్ళాలి. తలుపు తీయి." ఒకే పాట.

రెండే నిమిషాలల్లో పనులన్నీ అలాగే వదిలేసి వాకిటి తలుపును తెరిచింది పంకజం. బైటినుంచి క్రొత్తగాలి వచ్చి ముఖాన్ని తాకగా, సుప్రియ వాకిట్లోకి పరిగెత్తింది.

ఆమె వయస్సు పిల్లలు, కాస్త పెద్ద, చిన్న పిల్లలుతో కూడిన ఒక గుంపు బైట కనబడింది సుప్రియ చప్పున వెళ్ళి వాళ్ళతో కలిసిపోయింది. ముఖంలో వింత మెరుపు, తేజస్సు, పట్టలేని సంతోషం. బొమ్మలు, పుస్తకాలు ఇవ్వని ఉత్సాహం, తోటి మనుషుల సావాసం, అది ఇచ్చే ఆనందం, తృప్తి.

అప్పుడప్పుడూ తాను అక్కడే ఉన్నానని, భయపడవద్దని చేతులు ఊపడం, పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి చూసి వెళ్ళడం...

కాసేపట్లో మాలతి వచ్చేస్తుంది. నచ్చచెప్పుకోవచ్చు. ఇప్పుడు అన్నిటికన్నా ముఖ్యం సుప్రియ ఆడుకోవడం.

పద్మనాభన్ నాన్నగారు కూడా ఇలాగే చెప్పేవారు. పద్దు, చిన్నవాడు కలిసి ఆడని మేచ్‌లు, గేమ్స్ లేవని చెప్పవచ్చు. అన్నిటికీ వాళ్ళ నాన్నగారే తోడుగా వెళ్ళేవారు. కొడుకుల గెలుపు ఆయనకి సంతోషం. ఇంతకీ ఆయనకి క్రికెట్ గురించి పెద్దగా ఏమీ తెలియదు. చిన్నవాడు తండ్రిని ఎగతాళి చేసేవాడు. అయినా కూడా పిల్లల్ని ఆటలకి పంపించడం ఆయనకి ముఖ్యమైన విషయం.

ఇక్కడ తాను ఉన్నంతవరకూ సాయంత్రాలలో ఇంటిపనులన్నీ త్వరగా ముగించుకుని పాపను ఆడుకోవడానికి బైటకి తీసుకెళ్ళాలని పంకజం నిశ్చయించుకుంది.

మర్నాడు ఏదో మాటల సందర్భంలో మాలతితో ఈ విషయాన్ని చెప్పింది పంకజం. ఆమె పెద్దగా ఆసక్తి కనబర్చలేదు. అదంత ముఖ్యమైన విషయం కాదన్నట్లు చూస్తూ "తనకి ఇంటినిండా బొమ్మలు, గేమ్స్ ఉన్నాయిగా, వాటితో ఆడుకోవచ్చుకదా!" అని అంది.

"ఎంత సేపని బొమ్మలతో ఆడుకుంటుంది?" అన్నది పంకజం.

"ఈమెతో ఆడుకోవడానికి మనుష్యుల్ని వేరే వెతుక్కోవాలా? మనతోనే ఆడుకోవాలి."

"మనం దానికి సాటి అవుతామా? ఆమె ఈడుపిల్లలే ఆమెకు జోడి."

మాలతి జవాబు చెప్పలేదు. పరీక్ష పేపర్లు దిద్దడానికి కూర్చుంది. రాత్రి భోజనాల సమయంలో మళ్ళీ ఈ ప్రస్తావన వచ్చింది.

"నేను నా క్లాసులోనే చూస్తున్నానత్తయ్యా. ఆటలు పాటలు అని వెళ్ళే పిల్లలు ఒక్కరు కూడా మంచి మార్కులు తెచ్చుకోవడం లేదు. ఏదో నూటికో కోటికో ఒకరిద్దరు ఎక్స్‌ట్రార్డినరీగా బాగా చదువుతూ, ఆటల్లోనూ రాణిస్తారు. చాలా మందికి చదువే అబ్బడం లేదు."

పంకజం జవాబు చెప్పలేకపోయింది. మాలతి చెప్పిందాంట్లో నిజం లేకుండా పోలేదు. కాని పంకజం ఆలోచనలు వేరు.

"నేను అలా చెప్పడం లేదు మాలతీ! కాని నలుగురితో కలిసి మెలిసి తిరగడం... ఆడుకోవడం..."

"అర్థమవుతోందత్తయ్యా. కాని ఇప్పుడు మనం ఏది నేర్పిస్తామో పిల్లలకి అదే వస్తుంది. ఆటలు నేర్పిస్తే ఆటలు వస్తాయి. చదువు నేర్పిస్తే చదువు వస్తుంది. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో చదువు లేకపోతే చాలా కష్టం అత్తయ్యా. మీరే చూడండి. ఎం.ఎస్సి కెమిస్ట్రీ, ఎం.ఫిల్ చదివాను. పేరుకు పి.జి. టీచర్ అయినా ఏమంత గుర్తింపు ఉందని?"

జవాబు తెలియనట్లు పంకజం మౌనం వహించింది. జీవితానికి కావాల్సిందేమిటి అన్నప్రశ్నకి జవాబు వెతుక్కోవడంలో ఏర్పడే తేడాయేనా ఇది? బ్రతికి ముగిసిన తన కథ ఇకపై ఉపయోగపడదేమో?

"ఈ కాలంలో ఎంత చదివినా చాలదత్తయ్యా. ఒకటి డబ్బు, అంతస్తు ఉండాలి. లేదా ఎవరూ చదవనంత పెద్ద చదువులు ఉండాలి. అప్పుడే కొంచెం నమ్మకంతో జీవితం గడపవచ్చు. నాకాలంలోనే ఎం.ఏ, ఎం.ఎస్సి లకి విలువలేకుండా పోయింది. ఇక సుప్రియ కాలంలో ఎలా ఉంటుందో ఆలోచించి చూడండి."

మౌనంగా ఉండటం తప్ప వేరే దారిలేదు. ఈ కాలపు విలువలు ఇవేనేమో. తను చాలా పాతబడిపోయి కాలాతీతమైపోయిందేమో.

"ఏంటమ్మా? ఇక్కడే కూర్చున్నావు. లోపలికి వెళ్ళలేదూ?"

పద్మనాభన్ వచ్చేసాడు. మోటర్ సైకిల్ని లోపల పెట్టాడు. ట్రాఫిక్‌లో వచ్చిన అలసట, నలిగి, మాసిపోయిన దుస్తులు.

"పాప ఆడుకుంటోందిరా. అదుగో చూడు. నేను తనని పిలుచుకుని వస్తాను. నువ్వు లోపలికి వెళ్ళు."

పద్మనాభన్ ఒక్క నిమిషం నిలబడి సుప్రియ వైపు చూశాడు. నియాన్ వెలుతురులో పిల్లలు దాగుడు మూతలు ఆడుతున్నారు. నాన్న వచ్చింది సుప్రియ ఇంకా చూడలేదు. ఏదీ చెప్పకుండా లోపలికి వెళ్ళిన పద్మనాభం పదినిమిషాలకల్లా బట్టలు మార్చుకుని వాకిట్లోకి వచ్చాడు. తల్లి ప్రక్కనే కూర్చున్నాడు. ఆడుకుంటున్న పిల్లల్ని తదేకంగా చూసాడు.

"ఏమిరా అలా చూస్తున్నావు?"

"పాప ఇలా ఆడుకుంటుండగా చూసి ఎన్ని రోజులైంది అని ఆలోచిస్తున్నాను."

భారమైన మౌనం అక్కడ వ్యాపించింది. తన యవ్వనం, వేగం పదును తగ్గిపోయాయేమో అన్న సందేహంగా భయంగా అనిపించింది పద్మనాభంకు. జీవితపు పరుగు పందెంలో తన అవసరాలు ఎలా మారిపోతూ వచ్చాయో అర్థమయ్యింది. అవసరాన్ని బట్టి ముఖ్యత్వం. కోరికలకు తగ్గట్టుగా కాదు.

"పద్దూ! ఇప్పుడు క్రికెట్ ఆడుతున్నావా?"

"లేదమ్మా. కొన్ని రోజులు ఆఫీస్ టీములో ఉన్నాను. ఆ తర్వాత కంటిన్యూ చేయలేకపోయాను. "

"ఏమయ్యింది?"

"ప్రాక్టీసు, మేచ్ అంటూ తిరగాలి. కుటుంబం, పిల్లలు అవి అయిన తర్వాత ఏది ముఖ్యం అన్న సమస్య వచ్చింది. ఏదో ఒకదాన్ని వదులుకోవాలన్న నిర్భంధం. నేను క్రికెట్‌ని వదిలేశాను. ఎప్పుడైనా పాత జ్ఞాపకాలు వస్తే వెళ్ళి ఆడుతున్నాను. కాని సీరియస్‌గా మాత్రం కాదు."

పంకజానికి మౌనమే శరణ్యమైంది. కోరికలను అణగద్రొక్కడంలో జీవితానికి అంత సంతోషం ఎందుకు? దాన్ని అతిక్రమించి కోరికలను దక్కించుకోవడం సాధ్యమేనా?

"ఇప్పుడు ఆలోచిస్తే నాన్నగారు ఎంత గొప్పవారో అర్థమవుతోంది."

"ఏమయ్యింది?"

"నేనేదో పెద్ద క్రికెటర్ అవుతానని అనుకుని, బ్యాంకుకి సెలవు పెట్టి నాతో అన్నిచోట్లకీ వచ్చేవారు. నేను పాపకోసం ఒక్కరోజు కూడా సెలవు పెట్టింది లేదు. పాపకేదైనా ఒంట్లో బాగోలేనప్పుడు కూడా మాలతి సెలవు పెట్టి చూసుకుంటుంది."

ఆ మాటల్లో ప్రతిఫలించిన ఆశక్తత పంకజానికి అర్థమయ్యింది.

మర్నాడు ఏదో సెలవు. పద్మనాభన్ ఇంట్లోనే ఉన్నాడు మధ్యాహ్నం తర్వాత సుప్రియ ఏడవసాగింది. పంకజం పనులన్నీ ముగించుకుని పైగొళ్ళెం తీయబోతుండగా పద్మనాభన్ అడ్డుకున్నాడు.

"ఏమైయ్యింది?"

"వద్దమ్మా. నువ్వు ఇలా బయటకి తీసుకెళ్ళి అలవాటు చేసేస్తావు. ఆ తర్వాత తను రోజూ బైటకి వెళ్ళాలని గొడవ చేస్తుంది. ఎవరు తీసుకు వెళతారు చెప్పు? ఇంకో రెండు మూడు రోజుల్లో నువ్వు ఊరికి వెళ్ళిపోతావు. ఆ తర్వాత మేము అవస్థపడాలి. ఇంట్లోనే ఉండనీ. ఏడ్చి ఏడ్చి తనే ఊరుకుంటుంది. బైటకి వెళ్ళి ఆడుకోకపోతే ఏమీ కొంప మునిగిపోదు."

మూడోరోజు పంకజం మధురైకి బయలుదేరింది. మళ్ళీ పైగొళ్ళెం గట్టిగా వేయబడింది.

❀❀❀

చెన్నై వాస్తవ్యులైన గౌరి గారు తెలుగు నుంచీ తమిళంలోకీ, తమిళంనుంచీ తెలుగులోకీ అనేక కథలూ, నవలలూ అనువాదం చేసారు. వీరి అనువాదాలు తెలుగు-తమిళ భాషలలోని అన్ని ప్రముఖ పత్రికలలోనూ ప్రచురించ బడుతున్నాయి.